Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Будівничими кращого майбутнього нашої держави є ви всі, без будь-яких винятків. І кожен із нас перед Богом мусить визнати, на яких підвалинах будує майбутнє.
Любомир ГУЗАР

11 (478)
13 березня
2014 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ОКУПАНТ Є ОКУПАНТ

Чомусь у ці дні пригадується ще недавнє богослужіння за Україну папи Франциска на площі Святого Петра в Римі. По ньому двоє діточок випустили в небо двійко білих голубів. На одного з них напав чорний ворон, на іншого – чайка. Від ворона голуб урятувався, а ось чайка вискубнула пір'їну... Дехто вбачає у цьому символізм і передбачення, мовляв, від ворона Януковича Україна врятувалась, хоч він ще каркає з чужого гнізда, а ось другий ворон, себто чайка, таки хоче відскубнути в України шмат території.

Як на мене, то справді від внутрішньої окупації Майданом з великими жертвами ми поволі звільняємось. А ось від зовнішньої – звільнитись важче. Збройна аґресія Росії попри всю геббельсівську брехню Путіна, Лаврова та іже з ними і запевнення, що їх там немає, де-факто сталося. Саме під збройовим захистом переодягнених військових, цих «зелених чоловічків», сепаратисти Константинов і Аксьонов почуваються так вільно й аґресивно: оголошують референдум, проголошують декларацію про незалежність, іґнорують світове співтовариство, не пускаючи на півострів військових спостерігачів ОБСЄ...

Ще б пак! Так чинить Кремль, який і розробив сценарій анексії українських земель. Дії Росії з погляду міжнародного права є тяжким міжнародним злочином, що ставить під загрозу мир і безпеку в реґіоні й усьому світі. Але, видається, Москва плювала на міжнародне право, як вона плюнула на свої зобов'язання, записані у Будапештському меморандумі, бути ґарантом безпеки, незалежності й територіальної цілісності України. Дуже симптоматичним на цьому тлі виглядає вимога міністра МЗС РФ Лаврова до українців виконувати угоду від 20 лютого ц. р. між Януковичем і опозицією, хоч сама Росія її не підписала. Але це вже на совісті московитів. Хоч яка совість у окупанта, який вдерся в твою хату й хазяйнує?..

Зрештою, мета його порядкувати не лише в одній хаті. Як стверджує «Український тиждень», дійсною причиною військової аґресії Росії є намагання режиму Путіна повернути до влади в Україні колишнього Президента... оголошеного в міжнародний розшук за звинуваченнями в злочинах проти людяності (та інших. – авт.) І саме він попросив В. Путіна ввести війська нібито «для захисту населення України». І цей ворон не перестає каркати.

Позавчора в російському Ростові-на-Дону він просторікував про нову українську владу, яку назвав «бандою ультранаціоналістів і неофашистів... вони хочуть поставити армію під прапор Бандери і розв'язати громадянську війну...» Через що, мовляв, відколюється Крим. А ще залякував Захід страшилками фашизації. Та дуже колишній «ґарант» побивається перспективою надання США фінансової допомоги Україні: в жодному разі! Лю-дина, яка не відрізняє Ахматову від Ахметова, а Чехова називала великим українським поетом, враз виявила глибокі знання американського законодавства. Мовляв, «ст. 84 22 розділу 22 зводу законів США забороняє виділяти гроші... бандитам» себто нинішньому українському Уряду. Та ще й пригрозив, що буде судитися з урядом США, якщо таке станеться. А ще передбачив погіршення соціально-економічної ситуації в Україні: щоправда, «я тут ні причому» і Росія не винна. Отакої!

З цього маємо зробити висновок: і вчорашній, внутрішній, окупант, і нинішній, зовнішній, однієї масті – московської. І в подоланні окупації ми зобов'язані бути єдиними. Як на Майдані. Лише так переможемо.

Богдан ВІВЧАР

НА ВСІ ВІКИ, НА ВСІ ЧАСИ!

Дорогі просвітяни, краяни!

У дні всенародного вшанування нашого Пророка Тараса Шевченка ми з особливою виразністю усвідомлюємо, що він займає ключове місце в українській історії і несе у собі особливий сакральний зміст. І Богом було дано те, що саме народження українського Генія збіглося з віхами національного відродження України.

Його 100-річчя передувало історичному періоду боротьби за українську державу 1917–1921 років, проголошенню Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Акту Соборності.

Нині 200-річчя українського Пророка співпадає з активною фазою утвердження Української держави, яку ми пов'язуємо з Євромайданом чи, точніше, Майданом гідності.

Біблійне «Спочатку було Слово...» для української нації трансформувалося у Слово Шевченка. Воно розбудило український народ, який був поневолений протягом століть сусідами, найперше – Московською імперією, і стало ідейним імперативом для всіх українців у всі часи. Зі Словом Тараса формувалася українська нація, його несли в народ найкращі уми українства.

З його Словом і Духом наш народ упродовж століть веде боротьбу «за честь, за славу», за гідність нації. З ним ішли в бій і ведуть боротьбу кращі сини і доньки України.

Цю праведну народну справу продовжує найдавніша українська громадська організація «Просвіта», яка носить ім'я великого Кобзаря. Ми шануємо, величаємо його ім'я і утверджуємо його ідею вільної, соборної, могутньої України.

Тарас Шевченко для українців – на всі віки, на всі часи!

Від імені «Просвіти» вітаю вас, дорогі краяни, зі славним 200-річчям нашого Пророка!

Будьмо гідними його Імені і його Слова!

Слава Україні!

Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
голова Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВШАНУВАЛИ КОБЗАРЯ

Прикарпаття відзначило 200-ліття Тараса Шевченка. В усіх містах і містечках відбулися святкові віча.

Тисячі прикарпатців прийшли до адмінбудинку, де протягом кількох годин тривали урочисті заходи. Священнослужителі традиційних конфесій під проводом митрополита УГКЦ Володимира Війтишина та архієпископа УПЦ КП Іоасафа відслужили поминальну панахиду і звернулися до громади з закликом плекати братню любов і єднатися задля захисту Вітчизни. Виступили також голови Івано-Франківської обласної ради – Василь Скрипничук, облдержадміністрації – Андрій Троценко, міський голова Івано-Франківська Віктор Анушкевичус, народний депутат України Руслан Марцінків, голова обласної організації Спілки письменників України Євген Баран та інші. Звучали поезії Тараса і поетичні рядки про нього.

На Вічевому майдані у день народження Тараса Шевченка всі охочі з пам'яті або з «Кобзарем» у руках читали пророчі слова українського генія. Читання ініціював громадський активіст Віталій Перевізник.

№ 3 Оксана Яворська прочитала поетично-публіцистичне звернення «До земляків»... Говорячи про нинішнє вшанування Кобзаря, заступник голови облдержадміністрації Сергій Адамович зазначив, що за вчорашньої влади Шевченко був би – націоналіст, терорист, фашист і т. ін. Нині ж ми чи не вперше в новітній історії вшановуємо його хай і скромно, але без «владної позолоти», як нашого Пророка. І так його сьогодні сприймає не лише старше покоління, а й молодь із розумінням того, що разом з ним ми зробимо Україну кращою.

(Чит. 2 стор.)

КОНФЕРЕНЦІЇ

СПОМ'ЯНУЛИ ДОБРИМ СЛОВОМ

В Івано-Франківську в часі вшанування Тараса Шевченка відбулася обласна науково-практична конференція «А всім нам вкупі на землі єдиномисліє подай і братолюбіє пошли»... Її ініціювали департамент освіти, науки, сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації та інститут післядипломної педагогічної освіти.

Після благословення отця Романа Терлецького вчителька Калуської ЗОШ

СЕСІЇ РАД

ТАК БАГАТО ПРОБЛЕМ

Минулої п'ятниці завершилася 27-ма сесія обласної ради.

Обласна рада вирішила надати сім'ям загиблих на столичному Майдані наших краян по 100 тис. грн. одноразової матеріальної допомоги. Для асиґнування відповідної суми – 600 тис. грн. та мільйона грн. на програму лікування й реабілітації осіб, які постраждали під час протестних акцій на Майдані, внесли зміни до обласного бюджету. Депутати також, перерозподіливши бюджетні призначення, виділили 1475 тис. грн. – так само у вигляді субвенцій місцевим бюджетам – на додаткові виплати ветеранам ОУН–УПА, два млн. грн. – на реґіональну цільову програму забезпечення діяльності комунального підприємства Івано-Франківської обласної ради з експлуатації майна на 2014–2016 роки. Врахували у загальному фонді обласного бюджету субвенцію з івано-франківського міського бюджету в сумі 400 тис. грн. на утримання дошкільних груп дітей-сиріт і дітей, які залишилися без батьківського піклування, в обласній загальноосвітній школі-інтернаті І–ІІІ ст.

Ухвалили звернення Івано-Франківської обласної ради до кримчан, у якому висловили запевнення в дружбі та глибокій пошані. А також сподівання на взаємне розуміння того, що вторгнення військ Російської Федерації насправді спричиниться до розорення і так небагатого населення півострова. Прикарпатці запевнили, що жителі Криму, південно-східних областей, котрим загрожує небезпека, можуть звертатися з проханням про надання їм тимчасового притулку до нормалізації ситуації в їхніх реґіонах за телефоном «гарячої лінії»: **099-311-25-15.**

На сесії розглянули низку соціально-економічних, майнових питань, зокрема, як виконується рішення обласної ради від 20.09.2013 р. «Про погодження проекту Угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуть у межах ділянки «Олеська», між державою Україна, компанією «Шеврон Юкрейн Б. В.» і товариством з обмеженою відповідальністю «Надра Олеська». Внесли зміни до реґіональної цільової програми заходів і робіт у галузі розвитку земельних відносин в Івано-Франківській області до 2020 року, до рішення обласної ради від 10.06.2011 р. «Про Програму охорони навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області до 2015 року» та ін.

(Чит. 2 стор.)

ЗАРАДИ МИРУ

Ректорат, науково-педагогічний колектив і студентство Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу звернулись до випускників університету, наукових та ділових партнерів.

Засуджуючи аґресивні та провокаційні дії військових формувань Російської Федерації на території суверенної європейської держави – України, а також порушення російським державним керівництвом ряду чинних міжнародних угод, відчуваючи загрозу обраному цивілізаційному розвитку нашої Батьківщини та виражаючи загальні громадянські та професійні позиції освітянської і наукової спільноти, ректорат університету заявив про цілковиту підтримку рішень Верховної Ради України, спрямованих на забезпечення територіальної цілісності, національного суверенітету й унітарності України; визнав кадрові призначення у керівництві центральних органів державної влади, дій РНБО щодо заходів для захисту нашої держави; колектив висловив солідарність із підрозділами армії та флоту України, Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ.

Враховуючи багатовікову спільну історію та усвідомлюючи неминучість подальшого поглиблення глобальних інтеґраційних процесів у третьому тисячолітті, науковці закликали чинного президента Російської Федерації – негайно припинити аґресію проти України, що принижує гідність російського народу, а також колеґ – науковців і освітян Росії – до поширення об'єктивної та неупередженої інформації про перебіг сучасних подій в Україні, а всіх громадян України – до єдності, згуртованості й рішучості при відстоюванні суверенного права на свободу і вільний вибір шляху розвитку нашої Вітчизни.

«Звертаємось також до наших випускників, які працюють у Росії, і закликаємо вас до роз'яснення наших позицій, до порозуміння, злагоди і єднання заради збереження спокою і миру в Україні та Європі», йдеться в документі.

Водночас скажемо, що «Просвіта» теж звертається до свого членства, аби всі, хто має родичів, друзів, знайомих у Росії контактували з ними й доносили правду про події в Україні.

Теодор ДРОВНИЧ

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Буде пам'ятник героям Небесної сотні

Івано-Франківський міськвиконком доручив департаментові архітектури та містобудування МВК надати пропозиції щодо реконструкції площі біля адмінбудівлі на Грушевського, 21. Як повідомив на недільному вічу міський голова Віктор Анушкевичус, на площі встановлять пам'ятник Небесній сотні. Планується, що монумент спорудять на місці пам'ятника на честь возз'єднання Західної України з радянською. Але зі сцени віча архієпископ УПЦ КП Іоасаф закликав владу встановити на цьому місці пам'ятник Тарасові Шевченку.

Під українським прапором

У неділю в Харкові десять тисяч людей вийшли на антивоєнну ходу. Активісти харківського Євромайдану й жителі міста пройшли від пам'ятника Шевченку до площі Конституції. Мітинґарі несли безліч українських прапорів і плакатів, скандуючи «Путіна – геть!», «Україно, вставай!», «Харків – це Україна!», «Слава Україні! – Героям слава!». А посеред колони активісти розгорнули величезний 127-метровий національний прапор.

Російські фашисти знівечили пам'ятник Кобзаря

У Мелітополі Запорізької області троє проросійськи налаштованих молодиків знівечили мармуровий пам'ятник Тарасові Шевченку. Вони встигли розбити обличчя і ліхтар, який освітлює скульптуру. Наряд міліції затримав двох із трьох вандалів, третій – у розшуку. За словами представників громадських організацій міста, очолює групу мелітопольських неонацистів російський інструктор.

Декламували Шевченка 200 днів

У Коломиї напередодні 200-літнього ювілею Тараса Шевченка зафіксували рекорд України у категорії «Масові заходи» – студенти Коломийського педагогічного коледжу успішно завершили культурологічний проект «Слово Кобзаря», читаючи «Кобзар» 200 днів. Із 6 березня минулого року і до 6 березня ц. р. Тарасові тексти лунали для різних слухацьких аудиторій. У просвітницькій акції взяли участь 872 читці, яких слухали майже 27 тисяч людей.

ОГОЛОШЕННЯ

На постійну роботу в ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка потрібен бухгалтер. Звертатися за тел.: (3422) 2-38-67.

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

ЗУСТРІЧ ІЗ СЕНАТОРАМИ

1 березня відбулася зустріч сенатора від штату Іллінойс, члена республіканської партії, Марка Кірка з представниками української, польської, литовської, латвійської та естонської громад. Офіс сенатора Кірка на цю зустріч запросив представників української громади, а саме: Юліана Куляса, Павла Бандрівського, Марту Фаріон, Богдана Ватраля, Володимира Тюна, Віру Еліяшевську, доктора Василя Лончину, доктора Роксоляну Лончину, доктора Олеся Стрільчука, Марійку Коркач-Грошко, Юліана Гайду, Марію Щерб'юк.

На зустрічі обговорювалися питання про підтримку демократії в Україні, її суверенітету й територіальної цілісності. Пан Кірк засудив аґресію Росії та порушення її зобов'язань за договором про без'ядерний статус України.

А 2 березня в Українському культурному осередку відбулася зустріч української громади зі сенатором від штату Іллінойс, членом демократичної партії, Диком Дурбіним, зорганізована Українським конґресовим комітетом Америки (відділ Іллінойс). На зустрічі були присутні також представники інших держав.

Голова Української демократичної партії Америки Юліан Куляс привітав гостей та висловив щиру подяку за підтримку та розуміння прагнень українського народу.

Пан Юліан попросив до слова сенатора Дурбіна, який сказав, що докладе усіх зусиль, щоб Америка була найактивнішим учасником у позитивному вирішенні проблем в Україні. Також відбувся прямий зв'язок скайпом із послом США в Україні Джеффрі Пайєтом. У своєму зверненні пан Пайєт сказав, що США має намір тісно співпрацювати з європейськими партнерами, НАТО, Міжнародним валютним фондом, щоб допомогти Україні вийти з економічної та політичної криз. Після розмови з послом сенатор Дурбін відповів на запитання присутніх.

Пані Надія Ільків надала інформацію про збір коштів на підтримку родинам загиблих в Україні. Роман Паничевний зазначив, що збір коштів на рахунок цього фонду буде проводитись впродовж символічних 40 днів після смерті Небесної сотні. Далі зібрана сума буде розподілена між членами родин загиблих. Ця акція охопила всі штати Америки і стала всеамериканською. Відома в нашій громаді лікарка Марія Дмитрів-Капеняк оголосила про надходження до цього фонду суми 130 тис. доларів, які вона зібрала разом зі своїми помічниками. Вона розповіла про свій фонд, головною метою якого є участь у цьому проекті якнайбільшої кількості людей.

Представник від молодіжної гілки нашої громади, Михайло Глебів, закликав молодь активно брати участь у мітинґах, важливі повідомлення з Інтернету перекладати англійською мовою та поширювати серед американців. Світ повинен знати правду про Україну. Михайло закликав до єдності в українській громаді.

Юліан Куляс відзначив, що чиказька громада дала відчути Україні нашу підтримку і розповів про зустрічі з членами американського уряду, зокрема з віце-президентом Байденом, якому Обама доручив відповідальність за Україну. Пан Юліан наголосив, що українська діаспора в Америці нараховує понад 2,5 мільйона населення. Це поважна кількість українців, котрі повинні стати громадянами Америки й мати право вибирати наших представників в американському уряді. Від імені комітету Юліан Куляс подякував громаді за численну присутність і схвалив рішення про утворення єдиного фонду допомоги родинам загиблих в Україні.

Голова УККА (відділ Іллінойс) доктор Олесь Стрільчук розповів про роботу комітету в складі Юліана Куляса, Марти Фаріон та Павла Бандрівського, які організували зустрічі зі сенаторами Дурбіним та Кірком. Пан Стрільчук наголосив, що в Україні зараз відбувається нормальний процес державотворення української України. Українці удомлюють, що Україну ніхто не подасть – її треба відвойовувати. Вони показали світові готовність постояти за свою державу. І в сьогоднішній напружений час українцям не треба піддаватись на провокації Путіна, а шукати політичну підтримку поза державою, тобто налагоджувати стосунки з НАТО, шукати фінансову підтримку в Європі та Америці й шляхи повернення в українську економіку викрадених олігархами народних грошей. Пан Олесь повідомив про проведення маніфестації української діаспори Америки під Білим будинком.

КОНФЕРЕНЦІЇ

СПОМ'ЯНУЛИ ДОБРИМ СЛОВОМ

(Поч. на 1 стор.)

– Саме народження Тараса Шевченка було небесним посланням Україні, а його ювілеї стали історичними віхами національно-визвольної боротьби українців... Сто років тому почався визвольний рух постанням січового стрілецтва, утворенням УНР і ЗУНР, проголошенням Акту Злуки, – наголосив у вітальному слові голова ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка Степан Волковецький. – Його 200-ліття збіглося з новим сплеском національного відродження... І нині з особливою виразністю ми усвідомлюємо сакральний зміст Шевченкового слова, що «заходиться вже будить!» Промовець закликав попри всі проблеми позбутись апатії і зневіри й висловив уже впевненість, що ідеї Шевченка переможуть.

Про глибинні корені Кобзаревої поезії, особисте усвідомлення Шевченка, його феномен як поета, художника, борця за волю на пленарному засіданні говорили й досліджували лауреат Національної премії письменник Степан Пушик, депутат облради Ольга Бабій, кандидат наук Ольга Слоньовська, голова ОО НСПУ Євген Баран та інші.

Працювали дві секції, учасники яких досліджували феномен долі й величі, безсмертя творчої спадщини Кобзаря та використання її у навчанні й вихованні юного покоління.

Богдан ВІВЧАР

ПОЗИЦІЯ

НЕ СТАТИ «РОЗРИТОЮ МОГИЛОЮ»

В обласній організації «Жіноча громада» кожна з членкинь зуміла знайти себе в боротьбі на захист своїх справ, свобод і гідності під час революції. Довгий час наші жінки брали участь у пікетуванні військової частини МВС в Івано-Франківську. Організовувалися цілими сім'ями. А Ярослава Цариняк привезла сюди навіть маленького внука в колясці. «Аякже, це для нього ми й виходимо нині на майдани, щоб їм краще потім жилося», – говорить вона.

Романія Гайдейчук кілька днів у Києві на Майдані молилася зі священиками за кращу долю України. Надія Самборська, Галина Терлецька, Володимира Атаманчук брали участь у Молитовному майдані на телестудії «Апостол». Євгенія Глов'як, Дарія Білан дбали про відправлення теплих речей і закруток на Майдан. Надія Легун, Надія Самборська та Володимира Атаманчук виступали, читали вірші, співали пісні на Майдані в обласному центрі. Віра Цвірлак два місяці працювала на кухні у Жовтневому палаці в Києві, а Євдокія Кудла – на кухні для майданців у нашому обласному центрі. Всі спричинилися коштами до діяльності Майдану.

Та, ковтнувши на хвилинку свободи, членкині «Жіночої громади» продовжують боротьбу, бо політична ситуація в Україні підносить нам усе нові й нові випробування. Вони ввійшли в громадську організацію «Івано-Франківськ. Майдан», в Народну раду, а наші діти – в Народну самооборону, Правий сектор, Студентський спротив, щоб народне полум'я останніх місяців і Небесна сотня, яка офірувала свої життя задля нової європейської України, просвітлили наше суспільство.

Вони ж бо – жінки і не можуть байдуже споглядати на все, що діється в державі й коли їхні сини гинуть на барикадах чи виконують священний обов'язок захисту Батьківщини. Як-от Ярослава Корж зі Снятина, яка два місяці боролась у жіночій сотні на Майдані в Києві, разом з іншими жінками вела переговори з «Беркутом» про припинення кровопролиття у акції «Чужих дітей не буває», разом з іншими ходила по лікарнях і складала списки поранених майданівців. А Людмила Шеремет, ставши на коліна під стінами СБУ в Києві, молилася, благала не стріляти у людей. Її так і вбили – саме в той момент, коли молилась...

Антоніна Дворянець, звідти ж, майже щодня приносила активістам їжу. На Майдані її пам'ятає багато людей. У морози, коли руки німіли від холоду, вона відігрівала протестувальників і чаєм, і добрим словом. Чоловіки просили її бути обачною, а вона говорила: «Я приходжу сюди заради майбутнього дітей та онуків». Не могла по-іншому жити. Її тіло знайшли на барикаді на Інститутській після побиття спецпризначенцями.

Боротьба за Україну триває. Тепер уже захищаємо нашу землю від російської окупації. Жінки знову біля військових частин, на вулицях і майданах вимагають припинення війни.

Ми всі хочемо, щоб Україна знову не стала «розритою могилою».

Михайлина БОДНАР, *голова обласної організації «Жіноча громада»*

СПОМ'ЯНУЛИ

Чому, чому у мами чорна хустина?
Бо плаче, бо плаче моя Україна...

Суботнього ранку 1 березня в «Рідній школі» м. Чикаґо відбулося поминання загиблих Героїв Майдану.

Підготувала і провела захід директор «Рідної школи» пані Галина Баран. Так співпало, що то був її день народження.

Дзвінок покликав класи до актового залу, куди заходили учні та їхні вчителі під звуки пісні «Гей, пливе кача». Входили тихесенько, ставали мовчки й уважно слухали наші любі учні, наші любі діточки. Сльози блищали в очах, сум стискав серденька...

Всі разом заспівали гімн України. Директор звернулася до зібрання: «Небесна сотня – це ті, хто загинули за Україну, за її волю, за наш український народ, тож і за нас із вами. Герої не вмирають! Героям – слава!»

В пам'ять про загиблих на Майдані оголошується хвилина мовчання.

Тиша. Яка повага на дитячих обличчях, яка зосередженість у засмучених очах!..

Директор читає вірші:

Не плач, рідна мати, не плач, не журися,
За вбитого сина до Бога молися.
Душею ми чисті, свободи хотіли,
Пробач, що так мало на світі ми жили.

Мені колискову вже ангел співає
І рана смертельна уже не болить.
Ти знаєш, матусю, й тут сумно буває –
Душа за тобою, рідненька, болить.

Далі залунала на тлі «Мелодії» Мирослава Скорика різними мовами світу молодими голосами обіцянка:

Ми молимось та скорбимо, за тими,
Що поклали своє життя за нашу державу,
За краще майбутнє українського народу.
Ви – наші Герої!
Вічна шана і пам'ять Героям!

Молитву за душі загиблих Героїв провадив о. Богдан Налисник: «Отче наш», «Богородице Діво...» і «Вічная пам'ять».

Директор завершує захід закликом: «Слава Україні!» «Героям слава!» – злагоджено відповідає шкільна громада і тихо розходиться по класах, та настрій від пережитого не полишає. А може, збережеться в душах надовго...

Віра ЖУРАВСЬКА, *Чикаґо (США)*

СЕСІЇ РАД

ТАК БАГАТО ПРОБЛЕМ

(Поч. на 1 стор.)

Шпетили депутати і начальника служби автомобільних доріг в області Володимира Рачкевича, котрий доповідав про стан, ремонт, утримання і фінансування доріг у 2013 році та перспективи на 2014-ий. Але розраховувати на краще годі. Голова облдержадміністрації, депутат Андрій Троценко нагадав, що можливості фінансування цієї важливої для життєдіяльності краю галузі мізерні. Тільки першочергові загальнообласні потреби в ремонті доріг становлять близько 500 мільйонів гривень. А реально розраховувати нинішнього року можна лише на 60 мільйонів. Єдина надія – на допомогу Євросоюзу або МВФ.

Чимало часу депутати витратили на з'ясування позицій депутатів і фракцій. Депутат В. Неміш повідомив про свій вихід із ВО «Свобода» і фракції цієї партії через те, що не згоден із призначеннями, які відбуваються в області. Михайло Вишиванюк і Богдан Гдичинський покинули фракцію Партії реґіонів. Іван Артемович і Тарас Скоропада вийшли з фракції партії «Відродження», яка перестала існувати.

Йшлося і про відсторонення від посади заступника голови облради Олександра Левицького через конфлікт із художником Андрієм Єфіменком. О. Левицького у відставку відправити не змогли.

Після дискусії нарешті призначили головного редактора журналу «Перевал», співзасновниками якого є обласна рада та обласна організація НСПУ. Ним став депутат Ярослав Ткачівський.

Теодор ДРОВНИЧ

ПРОРОК УКРАЇНИ

(Продовження. Поч. у № 7–10)

Третя душа – це образ нової, сказати б «малоросійської» України, знов таки не самого простонароддя, як думає Лепкий: образ України, яка народилась після скасування гетьманщини, по збуренні Січі запорізької, України цариці Катерини, України «сповитої», що не сміла й слова промовити (ще й не говорила!), а тільки плакала. Мати її на руках носила, забавляла і, щоб забавити, її горе полегшити, галеру золотую їй показала, «а в галері князі і всі сили, «воєводи, а між ними цариця сиділа». Вона глянула, усміхнулась, та й духу не стало, й мати вмерла. І тепер карається її душа. Такий гріх тяжкий учинила вона своїм усміхом, знов-таки не знаючи, сповита, що «тая цариця лютий ворог України, голодна вовчиця». Мати-Україна від такого вмерла. Не треба було сповитої так забавляти, не треба було всміхатись до лютого ворога України. І знов неусвідомленість ваги історичних подій в Україні за цариці Катерини, наслідком яких Україна – мати і дитина – загинули, не виправдовує ані Шевченко, ані Бог («бо так сказав Петрові Бог»)...

Деяке освітлення світогляду Шевченка, який ліг в основу розуміння гріха, вчиненого душами, дає нам козак, що в думці «За байраком байрак» встає із могили і так сумно співає:

Наносили землі
Та й додому пішли,
І ніхто не згадає.
Нас тут триста, як скло,
Товариства лягло!
І земля не приймає.
Як запродав гетьман
У ярмо християн,
Нас послав поганяти
По своїй по землі.
Свою кров розлили

І зарізали брата.
Крови брата впились
І отут полягли
У могилі заклятій.

В народу є вірування, що земля не приймає тих, що по своїй землі свою кров розлили і зарізали брата, крові брата впились і ніхто не згадає... Така етика українського народу.

Таких гріхів в історії українського народу багато...

Пташки-душі відлітають, а на сцену поет виводить три ворони: українську, польську і московську, приміщує їх «на маяку, що на горі посеред лісу», зазначуючи тим зараз згоду із значенням маяків з давньої історії України добру політичну орієнтованість ворон. У кожного народу є свої ворони.

Польська спричинила занепад Польщі, розлила ріку крові в польськім повстанні 1831-ого, в Сибір загнала свою шляхту та в Парижі п'є бенкетує з еміґрантами.

Московська з татарами помутила, з мучителем (себто Іваном Грозним) покутила, з Петрухою попила і «немцам запродала», а тепер укази каркає на згубу народу.

Українська ворона куди рухливіша. Вона «шинкувала та кров проливала» вже тоді, як обидві перші ще й не родились, вона спалила Польщу з королями, наймала, запродувала козаків усім, хто тільки хотів, думала з Богданом їх от-от поховати, не вдалося, встали погані зі шведською приблудою, Батурин спалила, Сулу в Ромні загатила тільки старшинами козацькими, а такими просто козаками Фінляндію засіяла, насипала бурти на Орелі, на Ладогу, так за гуртом гурти виганяла та цареві болота гатила і славного Полуботка в тюрмі задушила, і в кріпость завдала просто козаків, і дворянства страшну силу у мундирах розплодила... А тепер ворон закликала, бо начитала, що в Україні щось компонують, катів катувати, другий буде (отже, вже наш!) катам помагати. Що як виросте той Ґонта, все наше пропало, усе «добре» поплюндрує й брата не покине і розпустить правдуволю по всій Україні».

І взялися три ворони раду радити, що тут їм робити.

Я золотом розтопленим заллю йому очі, я царевими чинами скручу йому руки – каже московська ворона, зазначаючи тим методи московської політики супроти українців.

А я зберу з всього світа всі зла і всі муки – це польська ворона. Поки сліпі люди. Треба його поховати – радить українська. І всі ворони полетіли, щоб того українського нового Івана Ґонту чи втопити, чи отруїти, чи хоч би в саме пекло запроторити.

Василь ГУК,
лауреат премії ім. Марійки Підгірянки

(Далі буде)

НА ОНОВЛЕНІЙ ЗЕМЛІ

З ініціативи Верховинського районного товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка спільно з районною радою та райдержадміністрацією 7 березня на Верховинщині провели живий «ланцюг» пам'яті Кобзаря «Від перевалу – до перевалу».

Урочисте відкриття патріотично-мистецької акції відбулося біля пам'ятника Кобзареві на Майдані, який носить його ім'я. Пам'ятник Тарасові Шевченку споруджений у першу річницю незалежності України, 24 серпня 1992 року, за покликом верховинської «Просвіти», який підтримала громада краю, і зведений за народні кошти.

Звучить Гімн України. До велелюддя верховинців, школярів навчально-виховних закладів звертається ведуча заходу, провідний методист районного організаційно-методичного центру Ольга Сенчук. Вона запрошує до слова голову Верховинського районного товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, заступника керуючого справами районної ради Василя Нагірняка. Він розпочав свій виступ із пам'ятного епізоду на Майдані у Києві, коли одни із героїв Небесної сотні, вірменин за походженням Сергій Нігоян, убитий під час кривавих подій на Грушевського, читав на барикадах твори Шевченка. Шевченкове слово надихнуло хлопця на подвиг – і він віддав своє життя за нову, вільну Україну.

Сьогодні до Тараса приходить увесь світ. Тому що він був борцем, великим українцем-патріотом, який боровся за щасливе майбутнє української нації.

Ми безмежно горді, що маємо Шевченка. У своїй історії, у своїх серцях, у своїй пам'яті. Ми вірні його заповітам, засвідчуємо єдність і соборність держави Україна. І не дамо ворогам нас роз'єднати, не дозволимо російським аґресорам топтати нашу землю. І в цій боротьбі з нами – Шевченко.

Селищний голова Василь Мицканюк оцінив складну суспільно-політичну ситуацію: «Тільки-но почало нове українське керівництво робити перші кроки державного будівництва, аж тут «брати наші» московити зазіхнули на українську землю, на Українську суверенну державу. На мир і спокій та щасливе майбутнє України. Та не тільки України, а й усієї Європи, світу. Ні, ніколи не здолати російським аґресорам нашого народу, хазяйнувати на предківській землі – ні п'яді ми її не віддамо окупанту».

До боротьби закликав нас великий Кобзар:

Борітеся – поборете!
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая.

До мікрофону підходять учні старшокласники верховинських шкіл, ліцею, коледжу туризму та готельного господарства, а потім – маленькі школярики перших-третіх класів. Перед пам'ятником вишиковуються учителі, письменники та поети Гуцульщини, звичайні, прості люди – і молоді, і вже у літах... Усі вони гортають сторінки «Кобзаря» – і ллється у Карпатських горах, над бистроплинним Черемошем свята і вічна поезія. Вона наче написана для сьогоднішньої тривожної пори, коли російський чобіт із новим безумцем-фюрером топче рідну землю.

По лівий і правий бік від Кобзаря – від перевалу Буковецького до Кривопільського – лунає голос Тараса з уст учнів, учителів, працівників підприємств, установ, організацій, селищної та сільських громад Верховини, Криворівні, Буківця, Верхнього Ясенова, Великого Ходака, Кривопілля – голос Кобзаревої правди і заклик стати в обороні своїх гір, своїх полонин, царинок, гуцульських хат. Стоять маленькі гуцулки й дорослі гуцули вздовж центральної дороги в живому «ланцюзі» і Кобзаревим непохитним словом боронять українську правду, українську землю, майбутнє народу українського і любої та милої Гуцульщини.

Такого багатоголосся Кобзаревої поезії ще не чули наші гори. Такого моноліту людських сердець і прагнення гуцулів-опришків стати до борні за Україну, за її волю, за честь, за славу, за народ ще не бачили небеса. Такого духу кремнієвого – від малого до великого – ще не витало у повітрі над карпатськими горами й лісами. А веде нас Шевченко, мудрий геній Тарас, своєю гострою зброєю – українським словом, предківською думою і щирою молитвою до Всевишнього.

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати,
І будуть люди на землі

Василь НАГІРНЯК,
голова Верховинського РО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ЗЕРНО ПОСІЯНЕ РОСТЕ...

Шевченкові заповіти!.. Вони вічні, як земне буття.

Минає двісті літ від народження Тараса Шевченка. В кожній українській сім'ї є портрет Тараса Григоровича, а «Кобзар» лежить поряд із Біблією. Його слово, його «Заповіт» є для нас священним.

Як можна було не захопитись творами Великого Кобзаря, не схилити голову перед його стражданнями й мужністю?!

Адже Шевченко – це сонце нашої поезії, символ високого духу української нації, вічний вогонь, що ніколи не згасне. Його твори сіють зерна світла, любові, добра, палахкотять незгасним полум'ям справедливості, проникливої мудрості, овіяні любов'ю до України й ненавистю до гнобителів рідної землі, бринять музикою кохання та гіркотою розлук.

Готуючись до 200-річчя Великого Кобзаря, просвітяни Вікнянського НВК, що на Тлумаччині, провели цікаві заходи: вечори, конкурси читців Шевченкової поезії, читців власних поезій про Кобзаря, конкурси малюнків та ін. Підтримали акцію «Карпати слухають Кобзаря».

Та найціннішим подарунком у вінок пам'яті Кобзаря став Шевченківський зал, який оформили з ініціативи «Молодої Просвіти» (учнів 9 класу) під керівництвом голови просвітянського осередку, вчителя української мови та літератури Г. О. Попадюк та просвітян школи. Він став окрасою і гордістю школи.

Г. ПОПАДЮК,
голова осередку «Просвіта»

Пропонуємо найкращі поезії молодих просвітян, присвячені Кобзареві.

З КОБЗАРЕМ У СЕРЦІ

З портрета дивиться Тарас,
Думками душу зігріває.
– Учись, дитино, й пам'ятай –
Знання велику силу мають.
Беру до рук я «Кобзаря»,
Сторінку за сторінкою гортаю...
Ось голос чути бунтаря,
А там... тополя з вітром розмовляє.
Книжку з любов'ю
до серця пригортаю,
З надією я на портрет дивлюсь.
Ти, Кобзарю, любив Україну, я знаю,
Тієї любові я в тебе учусь.
Тарас Шевченко – геній, пророк,
Якого вже давно немає,
Та пригадую літератури урок,
І постать Кобзаря у серці оживає.

Василина МИКИЦЕЙ

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

В українській кожній хаті
На портреті чи плакаті
Всюди з нами наш Шевченко.
Йому клонимось низенько.

Він – наш батько і Кобзар,
Він – поет і пролетар.
Народився в тісній хаті,
Його вірші стали крилаті.

Облетіли землю й світ,
І живуть вже сотні літ.
Він і геній, і талант –
Цього світу великий титан.

Його думи читають скрізь,
До нього приходять усі.
Він – скарб нашого народу,
Його велич й нагорода.

Богдан МЕРИНДА

Анна Вінтоняк, учениця 7-го класу Олешівського НВК (ЗОШ І–ІІ ст. – ДНЗ), народилася у мальовничому селі Олешів. Захоплюється поезіями Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка. У їхніх творах відкриває для себе новий світ, утвердження мрій і бажань. Читання допомагає дівчинці у навчанні. Знає, що не буває поганих предметів, є тільки байдужість, яка заважає вчитися.

У вільний час мандрує сільськими стежками, милується природою, відкриваючи для себе все нові й нові грані свого краю. І вірить, що мрії здійснюються, тільки потрібно впевнено йти до своєї мети.

Життєве кредо учениці: «З вірою у серці можливо все...».

РІДНИЙ КРАЙ

Мій рідний край, моя свята земля!
О скільки довелось тобі стерпіти!
Не згасла в небі ще ясна зоря
Й не стихли мови золоті трембіти.
В блакитних хмарах постаті пливуть.
Вони чарівні, схожі так на тебе.
Я зрозуміла очевидну суть,
Що ти єдина й іншої не треба.

МОЯ УКРАЇНА

Там, де сонце ясне прокидається,
Там, де тьохкають у гаю солов'ї,
Там моя Вкраїна починається –
Краща з-поміж інших на землі.
Плакала слізьми вона солоними,
Щастя здобувала в боротьбі.
Україна стелиться просторами –
Краща з-поміж інших на землі.
Славиться звитягою козацькою
Знають це дорослі і малі
Йде Вкраїна стежкою чумацькою –
Краща з-поміж інших на землі.

Подала вчитель,
голова осередку «Просвіти»
Наталія КОТЕРЛИН

ДОСТЕМЕННО

ДЛЯ ВСІХ ПОКОЛІНЬ

Мені 91 рік. А «Гуцулка Ксеня», може, й молодша від мене. Але вона народилася в нашому місті. А музику до неї написав Ярослав Барнич.

Професор Я. Барнич навчав музики і співів у гімназії сестер-василіянок. Коли відбувалися різні культурно-мистецькі заходи, наприклад, Шевченківські свята, спільні для всіх трьох українських гімназій Станиславова, то саме він ними керував. Я навчалася в гімназії УПТ з донькою пана Ярослава Іриною. Вона тепер живе в Америці.

Відтоді я знаю, і ні в кого з нас не було сумніву, що мелодію «Гуцулки Ксені» створив Барнич. Хоч у радянські часи це приписали маловідомому композиторові Савицькому, котрому належать тільки слова цієї пісні.

Пишу «маловідомому», бо в «Українській радянській енциклопедії» про нього – ні слова. Жодного слова в УРЕ нема й про Барнича, але про Дениса Січинського, ще одного композитора, доля якого також пов'язана з нашим містом, – розлога стаття.

Із Барничем, точніше, з його оперетою «Шаріка», пов'язана дуже сумна подія. Саме цю виставу в листопаді 1942 року перервали німецькі зайди. Вони арештували і розстріляли під синагогою цвіт націоналістів.

Найбільше через це совіти замовчували Барнича, бо згадка про нього нагадувала той розстріл, а їм цього дуже не хотілося.

Адже вони зробили наших патріотів слугами німецьких фашистів. І не могли пояснити, чому німці їх розстріляли. А ще Барнич із родиною виїхав за кордон… «Гуцулку Ксеню» далі любили співати і під її музику танцювати (вона – в ритмі танґо). Тому було конче потрібне її авторство. Його й нав'язали Савицькому. Кажуть, він відмовлявся. Але хіба їм відмовиш… Десь на американському цвинтарі на скромному пам'ятникові Ярославу Барничу написано, що він – автор «Гуцулки Ксені». Ярослав Барнич написав ще оперету «Дівча з «Маслосоюзу». І ще що?.. Сподіваюся прочитати дослідження про нашого славного композитора Ярослава Барнича – великого патріота України.

Оксана МАНЮХ

ПОСТАТІ

СКЕЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ДУХУ

«Василь Симчич був і залишається одним із найкращих акторів нашого часу, людиною рідкісної краси, справжнім сином Карпат. Будемо його пам'ятати й любити, як і раніш».

Ці слова відомого поета і кінорежисера Еміля Лотяну можуть слугувати лейтмотивом науково-практичної конференції-уроку, який відбувся в Коломиї в приміщенні Національного музею Гуцульщини та Покуття імені Йосафата Кобринського. В січні наступного року відзначатимемо 100-літній ювілей Василя Симчича, але доля відпустила йому тільки 63 роки життя. Зате яких років! Від самого дитинства й учнівства у Коломийській гімназії це був період творчого зростання, національного самоусвідомлення, акторського, режисерського і громадянського горіння, утвердження незламності українського духу попри лихоліття війни і комуно-московські окупації.

Конференція розпочалась молитвою за упокій Небесної сотні. Примітно і дуже важливо, що в ці революційні дні боротьби українських патріотів за державну незалежність і європейський вибір українського народу коломийські гімназисти зосередили свою науково-пошукову працю на постаті Василя Симчича як одного з велетів українського духу, котрий, володіючи талантами від Бога, не розміняв свою душу на срібняки пристосуванства, кар'єризму чи жадоби матеріального збагачення. Велика заслуга у такому виборі гімназистів належить викладачці Коломийської гімназії Любові Сембратович.

Володіючи талантом педагога-новатора, пані Люба допомогла своїм вихованцям розширити науково-пошукову базу від автентичних друкованих першоджерел до безпосередніх свідчень-розповідей ще живих родичів і соратників Василя Симчича з органічним використанням сучасних технічних засобів: уривки з кінофільмів за участю Василя Симчича, зокрема «Захар Беркут», де він зіграв головну роль, «Камінний хрест», «Білий птах з чорною ознакою» та ін., а також відеозаписів родичів і найближчих соратників по сцені, особливо ж заслуженої артистки України рідної сестри Василевої дружини Юлії Симчич-Мельник, славетної артистки театру Оксани Затварської та народних артистів України Івана Гаврилюка й випускника Коломийської гімназії, вихованця Василя Симчича Олександра Биструшкіна.

Кожен виступ гімназистів сприймався як новела, викінчена у доброму літературно-журналістському стилі самобутня і правдива історія з життя і творчості великого Майстра. Звісно, основою і дороговказом у цій пошуковій праці слугувала документальна книга про Василя Симчича «Я приходитиму, коли мене вже не буде», яку написала донька Оксани Затварської, відома письменниця і мистецтвознавець Романна Затварська.

У своєму виступі на конференції пані Романна зазначила, що теперішні часи Василь Симчич перейшов у своїй молодості. «Він був би на стороні народу», – наголосила письменниця і, характеризуючи те суцвіття відомих діячів культури і мистецтва, до якого належить Василь Симчич, прочитала уривок з вірша із моєї поетичної книги «Політок».

У своєму виступі на конференції я намагався привернути увагу присутніх і, в першу чергу, гімназистів до тих методів і засобів мистецького самовираження, якими користувались творці «романтичного кіно» (В. Симчич, І. Миколайчук І. Гаврилюк, К. Степанков, С. Параджанов та інші) в добу тоталітарного колоніального минулого, де все національне і релігійне за суттю заборонялось і витравлювалось з усіх сфер життя підневільних народів.

Досліджуючи віхи творчості й біографію свого батька, син Василя Симчича Зиновій Симчич встановив і доповів на конференції, що в 1939 році батько був добровольцем Карпатської України, побував у мадярському полоні, звідки його визволив вуйцьо (мамин брат) священик УГКЦ Михайло Сулятицький, належав до членства ОУН і був настільки сильно законспірованим, що незважаючи на арешти і спроби його фізичного знищення енкаведистами, продовжував успішно працювати як актор і режисер Коломийського народного театру і як актор Київської кіностудії імені Олександра Довженка.

«Сімейним святом» пам'яті про Василя Симчича назвав конференцію директор Коломийської гімназії Йосип Матковський. Звертаючись до своїх гімназистів пан Матковський наголосив: «Цей урок має бути пам'ятним для вас на все життя». Подякувавши З. Симчичу за неоціненний дарунок для гімназійного музею – портрет Василя Симчича, закликав поповнювати музей історії Коломийської гімназії.

Сподвижницька ініціатива коломийських гімназистів знайшла відгук по всій Коломийщині й Косівщині. Із запрошенням провести цю конференцію в їхній школі до коломиян звернулись численні учнівські й учительські колективи нашого краю, в тому числі Середньо-Березівської середньої школи, на фасаді якої височіє барельєф славного березуна Василя Симчича. Вибудовуймо спільно скелю українського духу як оберіг української нації, як дороговказ до свобідного, демократичного і цивілізованого життя в європейських народів вольнім колі.

Микола СИМЧИЧ,
Коломия–Середній Березів

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО!..

УКРАЇНО!

Я не знаю такої країни,
Де б рясніли так цвітом сади,
Де б зростали безмежної волі
Такі вірні могутні сини.

Як же, ненько моя величава,
Ти зростила манкуртів-синів?
Як же святість твоя чудотворна
Допустила до влади скотів?

Обдирали тебе, неосяжну.
Багатіли, немов королі.
За душею гроша не лишилось,
Ані краплі людської межі.

А коли ці нелюдські злодюги
Утопили народ свій в крові –
Ти здригнулась від болю у серці,
Від смертельної рани в душі.

Мій народе, великий, єдиний,
Ти ніколи не будеш в ярмі!
Розбуди в собі пристрасть величну
І очисти свій дім від пітьми.

Україно моя величава,
Синьоока веснянко моя!
Обіймаю тебе, захищаю,
Як жадане маленьке дитя.

Твою гідність, і честь, і свободу
Не здолати нікому в віках
Поки в жилах нуртує багряна
Кров гаряча у наших серцях.

ВСТАВАЙ У БОРНІ!

Вставай, Україно, в борні за свободу,
Зібравши всю волю в єдиний кулак,
Відчуй свіжий подих омріяних
звершень,
Згадай віковічність козацьких
звитяг.

Удар кулаком по кайданах свавілля,
Зніми назавжди віковічне ярмо!
Здолай в собі слабкість і рабську
покірність
І сій на полях віковічне зерно.

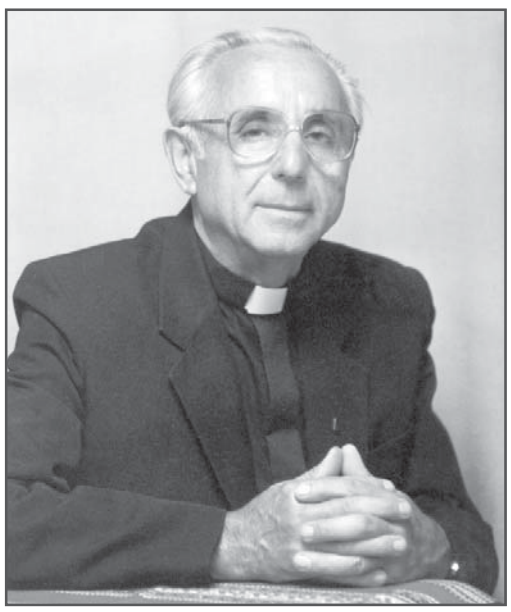
Скеруй свою волю, енерґію й долю
В русло віковічних і щирих бажань.
Займи своє місце і славне, і чільне
В сімействі народів й величних
завдань.

Збудуй собі замок незламний
і вічний,
Збери до посіву зерно золоте!
Полову відсій й не забудь про молитву:
У єдності й вірі іди до мети.

Синів своїх славних і вірних,
Що боролись з завзяттям в віках,
Пам'ятаймо, шануймо і славмо
Як героїв незламних в віках!

Роман СИВИЙ

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ОТЦЯ ЗІНОВІЯ КАРАСЯ

Відійшов у вічність багатолітній в'язень сталінських таборів, активний просвітянин, почесний член Івано-Франківського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка о. ЗІНОВІЙ КАРАСЬ.

Зіновій Карась, син Семена, народився 9 березня 1929 р. в с. Журів Рогатинського району на Станіславщині.

В 1948 р. закінчив Рогатинське педучилище, в 1954 (заочно) – Станіславський учительський інститут.

Працював вчителем у селах Топорівці, Городниця, Вікно Городенківського району, Васючин на Рогатинщині.

В 1954 р. переїхав до родичів дружини, висланих у Казахстан. Осів в Кустанаї. Заочно навчався в Ленінґрадській духовній семінарії, яку закінчив 1957 року. Висвячений на священика митрополитом Алмаатинським і Казахстанським.

Московський журнал «Юність» (ч. 6, червень 1959 р.) в статті Аскельрода під заголовком «З хрестом і кастетом» повідомив про розкриття бандерівського підпілля в Казахстані, зв'язки якого сягали аж на західноукраїнські землі (Станіславщину), а з другого боку залучали в лави підпільних борців самих казахів, нерідко з провідних працівників місцевої адміністрації. В статті мовилося про суд над о. Зіновієм, який, живучи в Кустанаї, організував там підпільні групи бандерівців, які вели серед українського і казахського населення антибільшовицьку аґітацію.

Отця Зіновія і його співробітника – казахського інженера Дучер Дея засудили на кару довгорічної тюрми. Отець Зіновій Карась за націоналістичну пропаґанду був засуджений до 10 років ув'язнення і засланий в табори Озерлаґу Іркутської області, а згодом – Дубравлаґу в Мордовії.

Повернувшись у Коломию (1967) о. Зіновій працює в «Медтехніці», де показав себе як знаючий спеціаліст, принциповий, вмілий організатор, чуйна і доброзичлива людина.

Незважаючи на постійний нагляд КҐБ, о. З. Карась від 1988 року активно займається громадською діяльністю, з 1989 року – член Товариства української мови ім. Т. Шевченка (згодом – «Просвіта»). В 1990 р. в місцевій газеті «Червоний прапор» опублікував першу статтю «Дещо з історії Української Греко-Католицької Церкви», заснував у Коломиї «Християнський клуб» (1991). Був ініціатором повернення Свято-Михайлівського храму Коломиї в лоно УГКЦ.

Він – депутат Коломийської міської ради першого демократичного скликання в 1990–1994 рр. Йому належить ідея заснування газети «Християнський вісник», яку благословив світлої пам'яті владика, єпископ Коломийсько-Чернівецької єпархії Кир Павло Василик.

За багатолітню працю в духовному розвої краю о. Зіновія нагородили грамотами Верховного архієпископа, Києво-Галицького Митрополита Кардинала Любомира Гузара, правлячого Архієрея Коломийсько-Чернівецької єпархії Кир Павла Василика, почесною медаллю «Митрополит Андрей Шептицький», а також багатьма світськими відзнаками.

О. Зіновія Карася впродовж 25 років обирали членом Ради і Правління Коломийського міськрайонного товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка. Він – почесний член Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. За громадську активність, особистий внесок у відродження української держави, згуртування української нації, подвижницьку просвітянську діяльність був нагороджений почесними грамотами, дипломами міськрайонного, обласного, Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, медаллю «Будівничий України».

О. Зіновій Карась за роки незалежності написав і виголосив більше сотні доповідей. Він – автор багатьох сценаріїв, композицій до ювілейних свят і заходів, літературних розвідок, п'єс національно-патріотичної тематики. Був активним учасником народної чоловічої хорової капели медичних працівників. Автор книжки про рідне село Журів, численних публікацій у газеті «Галицька Просвіта».

О. Зіновій Карась один із організаторів і директор Коломийської школи «Молодого патріота» яку відвідують більше ста старшокласників і студентів.

Відзначаючи заслуги о. З. Карася на Коломийщині рішенням виконкому Коломийської міської ради від 17 березня 2004 р. йому присвоїли звання «Почесний громадянин міста Коломиї».

Отець Зіновій, відчуваючи пульс сьогодення, активно включився в роботу створеної в Коломиї ініціативної групи «Перше грудня», підтримуючи національну ідею моральних авторитетів українського суспільства.

Радикально відстоював державну самостійність і соборність України. Завжди був категоричний у своїх судженнях. Це не всім подобалось, але він називав речі своїми іменами: брехню – брехнею, зрадництво – зрадництвом. Підтримував патріотичних, порядних, ініціативних і діяльних людей, завжди допомагав друзям у біді.

Любив працювати з молоддю, надіявся на неї. Шанував національні й християнські традиції, цінності української родини.

Вважав, що після трагічних подій кінця 2013 – початку 2014 р., коли пролилася кров героїв Небесної сотні, Україна стане іншою, і ми позбудемося нарешті страху перед ненависним північним сусідом.

Всеукраїнське, Івано-Франківське обласне, Коломийське міськрайонне об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка, національно-демократичні сили краю, влада Коломийщини висловлюють глибоке співчуття родині з приводу важкої втрати громадського діяча, справжнього патріота-націоналіста.

Вічная пам'ять!

О. БАРАНЕЦЬКА, Б. БОЛЮК, Б. БОРОВИЧ, С. ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, Б. ВОЛОШИНСЬКИЙ, І. ДОВГАНЮК, О. ДОНІЙ, В. ГЛАГОЛЮК, Л. ГРАБЕЦЬ, Д. ЗАХАРУК, П. МОВЧАН, Г. РОМАНЮК, О. РУДАНЕЦЬ, Ю. РУДКО, І. СЛЮЗАР, М. СИМЧИЧ…

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ТАРАС

Україна дала світовій історії і світовій літературі двох безсмертних Тарасів: леґендарного керівника селянського повстання Тараса Федоровича (Трясила) і Великого Кобзаря Тараса Шевченка. Першого з них обезсмертив славний українець Микола Гоголь, другий став співцем усього українського народу.

Важко знайти більш дивну тотожність характерів цих двох велетнів нашої землі та значення їхніх імен. Може здатися, нібито ті наймення дав їм якийсь ясновидець, Тарас-бо, бачте, походить нібито від грецького слова «тарактікос», котре у вільному перекладі українською мовою означає: бунтівливий, той, хто викликає замішання, збентеження. А саме такими, бунтівливими й непокірними були згадані бійці української шаблі та караючого пера.

Ім'я Тарас від Шевченка стало у нас неймовірно популярним, якимсь суто національним. Його часто можна зустріти в старих і нових метричних документах.

Це гарне мужнє найменя в Україні відоме здавна. У документах його вже можна зустріти під датою 1400 року. За цей період від нього виникло багато прізвищ, зокрема: Тарасенко, Тарасів, Тарасюк, Таращук, Тарасик, Тарасюченко (від Тарасюк), Тарасько і Тарасеньчук. На основі імені виникла й назва міста Тараща.